

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

..... Η ΝΕΡΑΤ' ΔΕΣ

Ε'.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

"Ετσι ή ήσυχία και ή γαλήνη θα ξαναγυρίζαν στο χωριό, αν έλειπε κι' ο «Νταής» του τόπου. Ο Στέφος ο Απίκραντος. Ο Απίκραντος ήταν το κοινοτάκι κι' ο ταρξίας του χωριού. Πρώτος στις ελλογικές διαδηλώσεις και... τελευταίος στον πόλεμο του '97.

Η ντομάτες σαν χοιτρονοικοκυρές, που βγήκαν να γελάσουν.

— Έκανε λάθος, λέει, και νόμιζε ότι δεν πήγαν τη δική του ηλικία. Πώς τον αφήσαν για «τοποφυλακή». Πούδ θα υπερασπιζόταν, ορέ, τα παιδιά και τις γυναίκες, σαν έπιαιναν οι Τούρκοι στο χωριό, αν έφευγε ύλος ο κόσμος

για τ' άνορα;...

Και φαίνεται πως τις υπερασπίστηκε γερά. Κάθε βράδυ άμανές και φουσαριόνικα, κάτω από το παράθυρο της δούλας του Δημάρχου.

Σε άλλουσίδες μ' έδεσες και με τις μπόμενες τών σσητιών με τ' α γλυκά σου μάτια

Και «βου-ου, βου» ή φουσαριόνικα, σαν ν' αντίχουσε μέσα από της καρδιάς του τ' άβυσσάλια βάθη τών παθών, την τρικυμία την έρωτική που τόν έδεχνε...

— Βου, βου, βου-ου-ου!...

Τόν Τούρκο, Τούρκο είπανε, μα σν ποιόν Τούρκο μοιάζεις, κείνος μās σφάζει μία φορά, μα δέκα σν με σφάζεις.

— Έδω τούς σφάζουν τούς Τούρκους, Στέφο, του είπε μία μέρα, περνώντας σκαγτός και βήχοντας, ο δάσκαλος του τόπου, ή σν άνορα;

— Πάψε σν, ξεκορδισμένο απαρέμματο, να μην πάρω τη μαγγούρα και σού κάνω καμμιά... αΰξηση! του άπάντησε ο Στέφος.

Ήταν άλλοτε δικαστικός κλητήρας, άλλοτε κλητήρας του Δημαρχείου, άλλοτε φύλακας στής Τράπεζας της Έθνικής τ' υποκατάστημα κι' άλλοτε τόν βουλευτών... ορδούχος, μα τις περισσότερες φορές ήταν χωρίς δουλειά, με φουσαριόνικα και με μπουζούκι. Ρεμπουτίλικά μαθή τσακιστή, γιλέκο με χωρίς σακάκι και καθαρό πάντα πουκάμισο, πλατύ ζωνάρι στή μέση, κάλτσες πάντα καινούργιες και χροματιστές και πατητές παντοφόλες. Ξενόχτι, βάσανο, καλό κρασί και όργανα.

— Ο Στέφος ο Απίκραντος τ' έχει πάλι!

Αυτά του ήσαν ή δόξα κι' ή τιμή.

Και ο Θεός πουνάει Θεός κι' όλο τόν κόσμο όρίζει,

να μου τ' ό πη να σ' άρνηθώ, δ νους μου δέν γυρίζει

Κι' αν ήσαν τ' φαντάσματα σωστά;

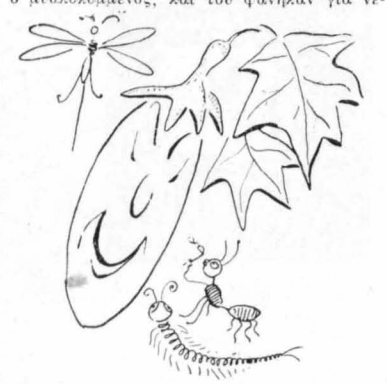
Αλλά δέν ήταν ανάγκη να του τ' ό πη ο Θεός για να γορίση και σ' άλλες τ' μερακιωμένο του μυαλό. Τ' ά ίδια έκανε κι' έλεγε και τραγουδούσε κι' έβούτζε με την κιθάρα και γρατσουνούσε με μπουζούκια κι' άνέπεμπε με άναφωνήσεις γεμάτες λαύρα και φωτιά, κι' από κάτω από την ταράτσα της δούλας του γιαιρού και δίπλα από τ' πλοσταριό της δούλας του πρωτοπαρέδρου και στή δούλα του δικολάβου του χωριού και σέ κάθε δούλα και δουλιά, παλιό και νέο, που γυάλιζε γυμνόγαμτον, γυμνόστηθον και άνασκουμπωμένο: Δούλα σέ είπαν, μα κυρά κι' άφέντρα είσαι, καυμός (μου), κι' όλου του κόσμου τ' α καλά δίνω για σένα, φως μου!

Αυτός λοιπόν ο Στέφος, που πίκρες δέν τόν έπιαιναν και οφιροποούσε μέσα σέ μεράκια κι' άμανέδες, αυτός, τ' ό παλληκάρι του χωριού κι' ο φόβος του κοσμική, σαν είδε τόν

Μπροκόλινο γελιοποιούμενο και την κοινή γνώμη να λήη και να πιστείη π' ό πός:

— Μεθυσμένος θάταν, ο μυαλοκοιμένος, και του φάνηκαν για νεράδες τ' α κλαριά!...

Αποφάσισε ενά τ' ό δείξω άλλη μία φορά. Να πάη να πάρη δηλαδή μία... νεράδα και να την έχη να του βάζη τ' α παπούτσια του, όπως διακήρυξε στο χωριό. "Όχι για άλλο τίποτα. Μα τ' ό Θεό!... Σάς τ' ό δοκιζεται... Και τ' ά ανάγκη έχει αυτός από νεράδες; Μήπως δέν έχει όλα τ' α δροσάτα δουλικά του χωριού!... Μήπως νεράδες δέν είν' κι' αυτές που βγαίνουν κόκκινες, ζεστές και άναμμένες, σαν φραγτζόλες οδομημένες από τόν φουρνό, μέσα από της μπουγάδας τούς λευκούς άφρούς!... Μήπως δέν είναι πιο ζεστές και πιο καλές αυτές, με τ' ό καθαρό τ' ό αίμα, που ζουν τόν άνθρωπον τή ζωή, παρά ή άλλες ή νεράδες που θ' α είνε κρούς κι' άνάλατες, άτ' τ' ό νερό, σαν μουσκεμμένος μπακαλιάρος!... Μα τ' ό Θεό! Ο Στέφος τ' ό δοκιζεται, πως δέν τ' ό κάνει παρά μόνα για τ' ό άσικλημ και για να πάρη μία άτ' αυτές και να την έχη σκλάβια του, να του φοράη τ' α παπούτσια...

Ευχαριστημένες ή μελιτζάνες από τόν έαυτό τους.

— Ο Θεός μαζί σου, Στέφο!... του είπαν οι χωρικοί. — Ευχαριστώ. Έ, ποόσαι, Δημητράκη, κέρφασε τ' α παιδιά! — Κι' αν πάσεις κανέναν κατσικοπόδαρο; — Άυτόν θ' α τόν, ... άμέμω, για να πίνη γάλα με καφέ κάθε πρωί ο άστυνόμος!...

— Όλο τ' ό άροσάτ' ό γέλασε. — Τ' α διάκονους είν' αυτούτους ού Στέφος!... — Να μη σέ ξυλοπάρουνε, του είπε ή Σαράντω ή γειτόνισσα. — Να πās να μāsς λάχανα εσύ, τής άπάντησε. Πούδς τοζμωδες πειά να τόν συμβουλέψη ή και να του άντεψη σέ τίποτα;...

— Για δές άχινέους και κακό σ' ά δέντρα!...

Κι' έτσι, με την εύχη και την άδμονία δλου του χωριού, εκίνησε ο Στέφος την άλλη μέρα για τ' ό ρέμμα και διενδύθηκε στο στοιχειωμένο μέρος, που ήταν λιγάκι άπόκορφο και περικλωμένο από πλατάνια κι' άσμηοιτίες, και σκεπασμένο με ύδροχαρές περιπλοκάδες.

Ήταν μία ήμερα πολύ ζεστή και ήσυχη. Κάτω από τή χροσή λαμπρότητα του ήλιου όριμαζαν, κτρινίζαν και μωσχοβολούσαν τ' άπίδια στίς άπιδιές και μαύριζαν τ' α δαμάσκηνα, σαν μεγάλα μαύρα μάτια που κούτταζαν μέσα από τ' α πικνά φυλλάμια. Ρήγανες και θυμάκια και άγχιος διάσμος μωσχομιρίζαν στή ζέστα της ήμέρας και μέσα άπό τ' α περιβολάκια που τ' α πότιζε και τ' α φουγονούσε τ' ό νερό, τ' α λαχανικά μεγάλωναν, ή ντομάτες φούσκωναν και κοκκινίζαν σαν χοντρές καλές νοικοκυρές που βγήκαν στήν πόρτα τους για να γελάσουν λίγο, ή μπάμιες, ψηλές και σωμαρές, πρότειναν την άστηρή τους μήτη, ή φασουλιές σακαθάλωναν σ' ά κροκλώναρα, σαν να ήθελαν από ψηλά να δούν τί γίνεται γύρω, ή μελιτζάνες φούσκωναν και λάχανα, ευχαριστημένες με τόν έαυτό τους και ή κολοκυθιές, με σσημαζεμένα δίπλα τους τ' α στοργγγιλά κολοκυθιάκια τους, σαν νέα γουρουνάκια, προχωρούσαν με σηκωμένες τις κορφές, όπου εύρισκαν μέρος άνοιχτό ή και καθαλόσκεναν τούς φράγτες, σαν να τ' α έβγαζαν περιπατο.

— Όλη αυτή ή ήσυχία της έξοχής και ή σιωπή και ή ημερότης του φτιτι ού κό-

Μήπως νεράδες δέν είνε κι' αυτές που βγαίνουν μέσα από τούς άφρους της σαπουνάδας;

σμου, αντί να τον ευχαριστήσουν τον Στέφο, τον έστενοχώρησαν... Τά παλληκάρια, τους άσκηδες, ή ήσυχία τους βαρύνει... Αλλά ό θόρυβος τά τρέφει και ό καιγιάς τά άνοάζει. 'Η σιωπή κι' ή ήσυχία είναι θάνατος κι' ό κόσμος δέν γεννήθηκε για νάν' νεκροταφείο.

Μήπως δέν τό λέει και τό τραγουδι;
Μέ άστραπές και μέ βροντές και μία άμάχη και σεβντάς τρέφεται τό κορμί μου, θάν' όλη ή ζωή μου.

Και όσο προχωρούσε ό Στέφος, τόσο ή σιωπή και τό μυστήριο της σιγαλής της έρημιάς πίεζε την ψυχή του. Ένομιζε πως ήταν μόνος κι' άπροσάτετος, μέσα σε κόσμο άγνωστο και μυστηριώδη. 'Η Ξέστη τώρα ήταν πενά καταθλιπτική και ή σιωπή του μέρους πού βαρεία, βαρεία σαν κάτι ν' άγονοιούς κι' ένινδύνεινε κι' έλεγετε παρό ό' όλα είναι και τά σκέπαζε όλα, κι' αυτόν, τό στήθος του, τό πνεύμα του και την καρδιά του, την καρδιά του πού ήταν πάντα ανοιχτή και τίποτα δέν φοβόταν!...

Κι' όλη αυτή ή σιωπή της φέσσευε γύρω, τοίκαθεν τώρα τις σκέψεις μαδρες κι' άπογορευτικές κι' άρχισε να μετανοή για ό,τι έκανε. Φέρθηκε πολύ κοντά να θέλη να έλιδειχθί στο χωριό, παριστάνοντας αυτός τόν 'Αι-Γιούργη πού σκότωσε τόν Δράκοντα. 'Έπρεπε να έξεταιξή πρώτα κι' έπειτα να κάνει τό «σταλμάκι» του. Κι' άν ήταν τά φαντάσματα σωστά;

Μά πάλι άπαντούσε ό ίδιος στον έαυτό του:
— Σωστά!... Μά τί σωστά;... Μά βγαίνουν τόν σημερινό καιρό νεράδες και δαιμόνια, πού όλοι οι άνθρωποι γίνανε δαιμόνοι;... Να βγούν για να κάνουν τί; Να σκιάζουν τόν Μπροκλίνο!... Κι' άν μεσημέρια κανένας άλλος χωρικός δέν τάχε δει; 'Έπρεπε να ρηθί έτούτος ό «τσιουζιές», για να τού παρουσιαστούν, για να τόν καλωσορίσουν;... Ποιός Ξέρει τί είδε ό χαμένος και για νεράδες τά νόμος!... 'Όπως λέρασε, άλλη μία φορά, τό περασμένο χινόπορο, τά άγκαστώ τά σφάλια τών καστάνων για... άχίνους της Ξηράς!...

'Η άνάμνησι αυτής της ιστορίας τού διασκέδασε λίγο τις κακές τις σκέψεις και τούδωκε κάποια δύναμη στην ψυχή. Χινόπορο ήταν τότε και σκάζαν τά «ελύφια» τών καστάνων άπάνω στις καστανιές, εκεί στ' αντίκρυνό βουνό, κι' έλεφταν κάτω τά κάστανα ντυμένα την καινούργια καφετιά στολή τους, σαν να τάκοφαν εκείνη τη στιγμή και να τά τρυγάνε από τό πιο πολύτιμο καρυνόενιο ξύλο. 'Ο Μπροκλίνοσ περνούσε απ' εκεί πηγαινόντας για «φειδωίσεις» μ' ένα γραμματικό της 'Εφορίας κι' ένα χωροφυλάκα. 'Από καστανιές δέν ήξερε, αλλά αυτός δέν ήταν λόγος να φωνάξη, άμα τάδε:

— Για δες άχίνους και κακό στά δέντρα!... 'Έχετε κι' άχίνους της Ξηράς εδώ;

Ποιός Ξέρει, σκέφτηκε ό Στέφος στο τέλος, τί γίδες θα είδε ό «χελωνοφάος» τού διαβόλου, και τού φάνηκαν για νεράδες!...

Και με πιο πολύ θάρρος τώρα διευθύνθηκε στο στοιχειωμένο μέρος.
ΣΤΑΜ, ΣΤΑΜ.

ΣΚΟΡΠΙΑ ΦΥΛΛΑ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

'Η αυτοκράτειρα Αικατερίνη κι' ό πειδαρχικός φρουρός. 'Υπό την μπέρβαν. 'Ο κίνδυνος τού πνιγμού κι' ή πίστις πρής τό καθήκον. «Νά μου τό πη ό δεκανέας!» 'Η αυτοκράτειρα συγκινείται. 'Η προαγωγή του φρουρού. 'Ο Τσάρσ Νικόλαος κι' ό πελαγωμένος στά χρέη άξιωματικός. Κοιμέταν, αλλά δούλευε ή τύχη του. Μία όραία χειρονομία του Τσάρου, κτλ. κτλ.

Κατά τό 1777, επί της αυτοκρατορίας Αικατερίνης της Μεγάλης, έγινε μία ήμέρα στην Πετρούπολι μία καταστρεπτική πλημμύρα, κατόπι ραγδαιστάτης πολύωρης βροχής.

'Η αυτοκράτειρα, καθώς παρακολουθούσε από τό παράθυρο τού άνακτόρου τούς πλημμυρισμένους δρόμους, διέκρινε έξωάνα στρατιώτην σκοπόν τών άνακτόρων, ό όποιός έμεινε άκίνητος στη θέσι του, ενώ τό νερό είχε φτάσει ως τά γονάτά του.

— 'Ο δισταχισμένος θα πνιγή! σκέφτηκε ή αυτοκράτειρα.
Κι' άμέσως έδωσε διαταγή σ' έναν ύπασπιστή της να πη και ν' άκαλέσει από τη σκοπία του τόν φτωχό στρατιώτη.

— Δέν Ξέρω παρά μόνο τη διαταγή πού μούδωκε ό δεκανέας μου, είπε με άφέλεια ό φρουρός, άρνούμενος να έγκαταλείψη την θέσι του.
— Δέν Ξέρεις λοιπόν ποιός με στέλλει; είπε ό ύπασπιστής.

— Μάλιστα, έξοχότατε, ή Αυτής Μεγαλειότης ή αυτοκράτειρα.

— Τότε λοιπόν γιατί δέν ύπακούεις στις διαταγές της;

— Πρέπει να μέ διατάξη ό δεκανέας μου!...

— 'Ο δεκανέας σου; έπανελάβε έξω φρενών ό ύπασπιστής. Μά δέν Ξέρεις λοιπόν ότι από πάνω από τόν δεκανέα εν' ό λογιάς, από πάνω από τόν λογία οι άξιωματικοί, από πάνω από τούς άξιωματικούς οι στρατιώτες κι' οι βασιλικοί πρίγκηπτες κι' από πάνω απ' όλους αυτούς ή Α. Μεγαλειότης ή αυτοκράτειρα, στις διαταγές της όποιος ύπακούνε όλοι με στραβά μάτια;...

— Δέν καταλαβαίνω γού απ' αυτά πού μου λέτε! άπάντησε με άπλόητα ό σκοπός στρατιώτης. 'Ο δεκανέας μου μου είπε: — «Μείνε εδώ ως πού να ρθώ ό ίδιος να σου πω να φύγεις!». 'Ας μου πει ό δεκανέας μου να φύγω και τότε θα φύγω!...

Τό νερό όστόσο όλο κι' άνέβαινε κι' ό στρατιώτης έξακολουθούσε να μένη άκίνητος στη θέσι του. 'Η αυτοκράτειρα διάταξε τότε κι' έστειλαν να φωνάξουν τόν δεκανέα αρχιφύλακα, άλλ' ως πού να φτάση αυτός, τό νερό είχε φτάσει ως τη μέση του φρουρού. Κι' όταν πειά τόν διάταξε ό δεκανέας του κι' έγκατέλειψε τη σκοπία του, προσκάλεσε τόν πιστό στο καθήκον του φρουρό κοντά της ή αυτοκράτειρα και τόν ρώτησε, θαμιάζοντάς τον για την τυφλή του ύπακοή πρής τούς άνωτέρους του:

— Πώς λέγεσαι, παιδί μου;

— 'Ιβάν Μουργκόφ, Μεγαλειοτάτη.

— Τί διαταγή είχες λάβει όταν έτοποθετήθηκες σκοπός;

— Να περιμένω νάρθουν να μέ αντίτασταήσουν.

— Και θάμεινε εκεί να φρουρής μέσ' στο νερό;

— Μέχρι θανάτου!

— 'Ιβάν Μουργκόφ, είπε ή αυτοκράτειρα, ή όποία είχε συγκινηθεί από τις απαντήσεις τού νεαρού στρατιώτη, είσαι γενναίος! 'Από τη στιγμή αυτή σε δνομάζω άνθητολοχαγό της σωματοφυλακής μου!...

'Ετσι ό πειδαρχικός στρατιώτης επέτυχε τά πρώτα του γαλιόνια.

'Ο τελευταίος Τσάρος της Ρωσίας Νικόλαος, διασχίζοντας μία ήμέρα τούς διαδρόμους τών άνακτόρων του, πέρασε μπρός από τό γραφείο ενός άξιωματικού της φρουράς, τόν όποίο είδε να κοιμάται με τούς άγκυρους του πάνω στο τραπέζι.

'Ο Αύτοκράτωρ τόν πλησίασε να σιγανά βήματα και είδε πάνω στο τραπέζι ένα φύλλο χαρτί, στο όποιο ό άξιωματικός είχε γράψει:

Δ α π ά ν α ι : 'Ενοίκιον, τροφή, θέρμανσις 2,000 ρούβλια. 'Ενδύματα, έξοδα παραστάσεως 1,500 ρούβλια. Διάφορα χρέη 2,500 ρούβλια. 'Επίδομα στη ήμετέρα μου 600 ρούβλια. Μισθός : 4,000 ρούβλια. 'Ελλειμμα : 2,600 ρούβλια.

'Ο Αύτοκράτωρ έξγαλε τότε από τό πορτοφόλι του 2,600 ρούβλια και τά άφησε πάνω στο τραπέζι. Ταυτοχρόνως δέ έγραψε πάνω στο ίδιο χαρτί τά ακόλουθα:

«Προσέχετε στο μέλλον να διαλέγετε καλύτερο μέρος για να κοιμάσθε. 'Εξακολουθείτε να υπηρετείτε άρρωσμένα τον Αύτοκράτορα σας, ό όποιός θα σάς πληρώνη κάθε μήνα τα έλλείματά σας. 'Εξακολουθείτε επίσης ν' αγαπάτε τη ήμετέρα σας».

ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

ΕΝΑΣ ΥΜΝΟΣ ΤΩΝ ΙΑΠΩΝΩΝ

Παραθέτουμε πιο κάτω τόν έθνικό ύμνο τών Ιαπώνων, ό όποιός συντάχθη κατά την έποχή τού Ρωσοϊαπωνικού πολέμου και δείχνει τό μίσος τους έναντίον τών Ρώσων. 'Ιδού πώς άρχίζει:

«'Ο βασιλέας τών ζώων, ό βασιλέας τών δασών, τό περήφανο και σοφό λιοντάρι λάμπει με την πολεμόχαρη όμορφιά του άπάνω στα όπλα τού έντυχιμένου Γαπωνέζικου λαού. Δόξα! Δέν θ' άφύσσουμε να μάς καταπαράξή ή αρκούδα. Αυτή μάς πάτησε τα χώματα πού ποτέ δέν ήταν δικιά της. Μά έμεις δέν θέλουμε να σκύνουμε κάτω από τη σκλαδιά της. 'Εμείς τούς Ρώσους τους περιφρονάμε... 'Εμείς θα τούς τσακίσουμε... Συναχθήτε, στρατιώτες και λαέ. Ζήτω!... 'Η Έυρώπη κι' ή 'Αμερική είναι με τό μέρος μας. 'Εμπρός, στον πόλεμο, εμπρός!... Πολεμάμε για τό δικιο μας! 'Ο' άγωνιστούμε πάντοτε με πίστι. 'Αντρειωμένοι θα βαδίσουμε στη μάχη και θ' άποδείξουμε στον κόσμο όλο τό τί είμαστε ικανοί να κάνουμε!...»

ΤΙ ΕΙΝΕ Η ΓΥΝΑΙΚΑ ;

Για τόν ζωγράφο ή γυναίκα είναι μοντέλλο, για τόν ποιητή... άγγελος ή νεράδα, για τόν κομμωμένο... πριονα, για τόν επαρχιώτη νοικοκυρά, για τόν άρρωστο νοσοκόμος, για τόν χωριάτη.. φορητό ζωο, για τόν δημοσιογράφο κοινωνικό ζήτημα, για τόν φιλόσοφο σύντροφος, για τόν άξιωματικό τρέλλα και για κάθε σύζυγο γενικώς... βάσανο.

